Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - I Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo: Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . Lir 800
Letna naročnina . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto X. - Štev. 41 | Gorica - četrtek 16. oktobra 1958 - Trst | Posamezna številka L 30

ŽIVLJENJE IN DELO PIJA XII.

»Iz dna začudene duše vstaja vprašanje, ali je kdaj Rim videl tako velikansko ljudsko manifestacijo, kot je bil pogreb papeža Pija XII.,« tako začenja Osservatore Romano svoj spominski članek o pogrebnih svečanostih za pokojnim Pijem XII. In ne samo sedanji Rim, nego sploh Rim v svoji skoro tritisočletni zgodovini. Tisti, ki so prisostvovali mrtvaškemu sprevodu iz Castelgandolfa v Rim po sloviti Via Appia Nuova, in oni, ki so sv. očeta šli kropit v baziliko sv. Petra, kjer je ležal na mrtvaškem odru od petka popoldne do ponedeljka zvečer, morajo samo potrditi, da v življenju take manifestacije niso še videli. Ko so pokopavali v Rimu sv. Cirila, slovanskega apostola, pravi njegov življenjepis, da to ni bil mrtvaški sprevod, nego zmagoslavni triumf svetnika. Isto bi mogli danes ponoviti: pogreb sv. očeta Pija XII. ni bil pogreb, nego zmagoslavni triumf svetnika in dobrotnika vsega človeštva. Sedaj pa počiva v kripti bazilike sv. Petra v neposredni bližini groba prvaka apostolov, Petra, o katerem je on ukazal, naj poiščejo vse arheološke dokaze, da je v resnici bil pokopan prav pod glavnim oltarjem bazilike. Že drugi dan, v torek, ko so odprli baziliko in dovolili vhod v podzemsko kripto, se je začelo romanje na njegov grob. Tisti obiski, ki jih je on v toliki meri gojil v življenju, ko je sprejemal nepregledne množice v vsakdanjih avdiencah, se bodo sedaj nadaljevali. Do kdaj? Upajmo, da do takrat, ko ga bo Cerkev mogla dvigniti iz podzemske kripte na oltar svetnikov.

Življenje Pija XII.

Doma iz Rima iz stare rimske družine, ki se je vedno odlikovala po zvesti službi sv. Stolice, je bil vedno resnega in rekli bi asketskega zadržanja. Oče ga je poslal na državno šolo, čeprav je takrat bila precej brezverska. Ni se bal zanj, kakor se ni bal za ostale svoje otroke. Trdna domača vzgoja in resnost njegovih otrok je zlahka premagala pogubne vplive tuje učenosti. Po končani srednji šoli je maturant Evgen Pacelli kmalu našel svojo življenjsko pot: stopil je v semenišče Capranica v Rimu in postal duhovnik. Zaradi slabega zdravja je sicer moral precej časa študirati doma, toda to ga ni oviralo, da bi ne dosegel trojnega doktorata, iz filozofije, teologije in cerkvenega prava. Vendar mu ni bila namenjena služba učenjaka teologa, temveč diplomata. Stopil je v službo v državnem tajništvu in tu prehodil vse stopnje do najvišje, do kardinala državnega tajnika. Medtem je med prvo svet. vojno bil za nuncija v Münchenu na Bavarskem, pozneje pa tudi v Berlinu. Od tu ga je Pij XI. poklical v Rim, dvignil v čast kardinala in po odstopu kardinala Gasparija imenoval za svojega državnega tajnika leta 1930.

Kot državni tajnik je vršil najbolj zaupne službe. Posebno se ga je Pij XI. posluževal za to, da ga je kot svojega zastopnika pošiljal v inozemstvo. Tako je bil kot papežev legat na dveh svetovnih evharističnih kongresih, v Budimpešti in v Buenos Airesu, dalje v Lurdu in v Lisieuxu ob proslavah sv. Terezije Deteta Jezusa. Božja Previdnost je usmerila korake kardinala Pacellija po vsem svetu zato, da je spoznal položaj Cerkve v tamkajšnjih deželah in da so tamkaj spoznali njega, poznejšega papeža.

Po smrti Pija XII. je bil dne 2. marca 1939 izvoljen za papeža. Sv. Cerkev je tako vladal nad 19 let.

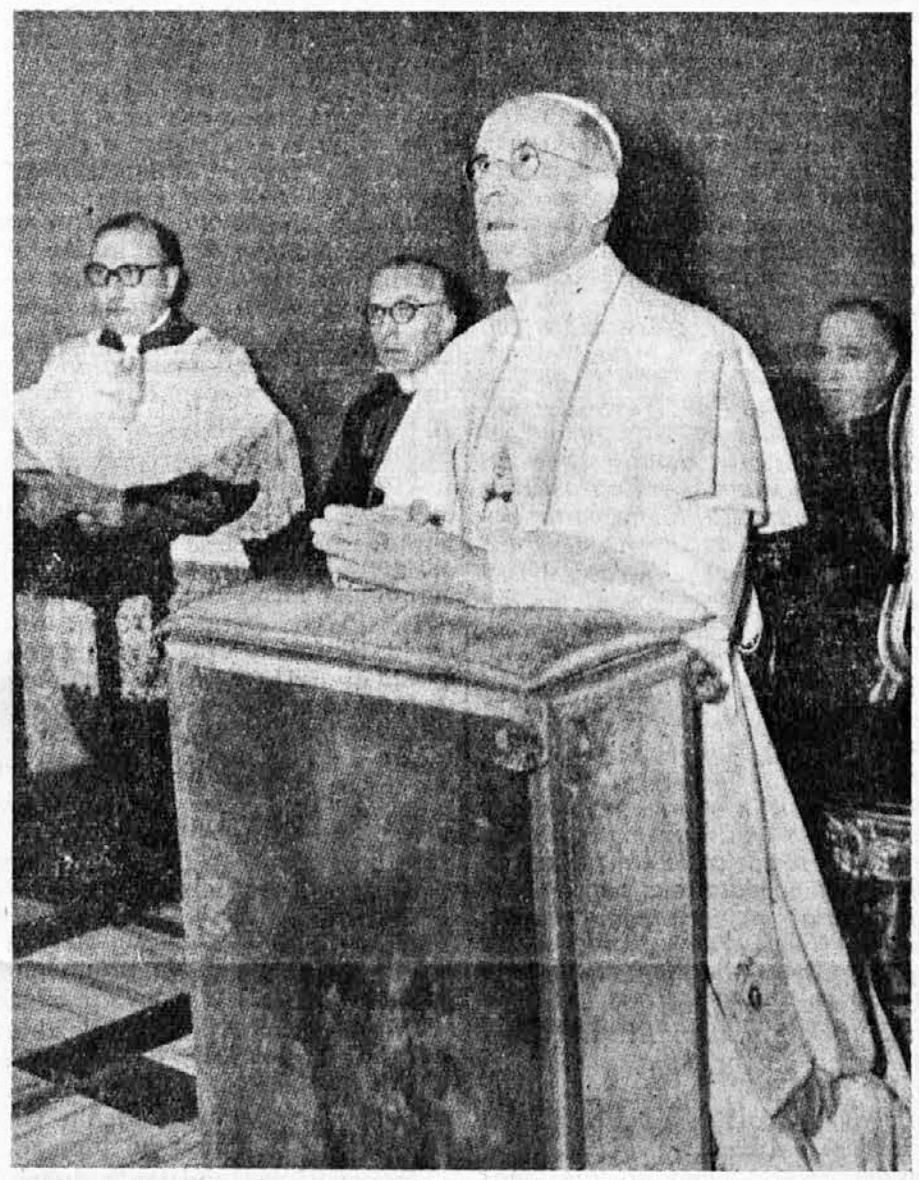

Zadnja fotografija sv. očeta Pija XII. — Na rožnovensko nedeljo pri pobožnosti v čast pompejske M. B.

Odmevi smrti svetega očeta

»Svet je danes revnejši.« Ne glede na to, kdo je prvi izrekel gornje besede, moramo vsi priznati, da pomeni smrt Pija XII. nenadomestljivo izgubo ne samo za pet sto milijonov katoličanov, ampak za vse človeštvo. Še nikdar ni svetovna javnost tako pretresljivo in občuteno sledila zadnjim trenutkom kakega papeža kakor prav v kratkotrajni bolezni in smrti Pija XII. Za njim žaluje ves svet, ljudje vseh ver in prepričanj, vseh barv in narodnosti, ker njegova dobrota in ljubezen ni poznala meja in v njegovem bratskem objemu je bilo prostora za vse. In ko so zvonovi katoliških cerkva po vsem svetu oznanjali, da je odšel v onostranstvo poglavar Cerkve in prvi pobudnik miru, resnice in pravičnosti, je ves omikani svet spoznal, da je izgubil svojega duhovnega voditelja. Žalovanje po njem je vesoljno, ker vesoljno je bilo spoštovanje do njegove osebnosti. Eni ga poveličujejo kot duhovnega poglavarja, drugi kot papeža miru in spet tretji kot odličnega diplomata in poznavalca mednarodnih razmer in odnosov. Toda v enem so si vsi edini, in sicer v tem, da je s Pijem XII. legel v grob eden največjih papežev moderne dobe, ki je očetovsko razumel težave in zbeganost širokih ljudskih množic spričo gigantskega razvoja tehnike in industrije in ki je do vseh vprašanj znal zavzeti pravilen odnos v luči krščanske morale in etike. Dajal je programatične smernice katoliški Cerkvi in vesoljnemu svetu.

Smrt sv . očeta je zato mučno odjeknila po vsem svetu. O tem pričajo molitve, sožalne izjave z vsega sveta in od strani vseh verskih in civilnih oblasti ter poročila tiskovnih agencij in časopisov poleg splošnega, vesoljnega žalovanja.

Vest o papeževi smrti se je spričo modernih obveščevalnih sredstev bliskoma razširila po vseh kontinentih in oceanih sveta. Vsi so na en ali drug način počastili spomin velikega pokojnika in občudovali njegovo sveto življenje. Sovražil je zmoto, a ljudi je ljubil.

Italijanski tisk je dogodku verjetno posvetil največ pozornosti. Listi vseh barv in tendenc so poveličevali veličino preminulega Pastirja. Tudi levičarsko časopisje ni moglo mimo tako velikega lika. Kom. »Unità« priznava, da je bil Pij XII. velik papež, postavljen pred velika vprašanja, ki se je vedno zavzemal za mir med ljudmi. Podobno socialistični »Avanti«, ki pravi, da bo zgubo Pija XII. težko nadomestiti.

Naravnost ganljiv je bil odziv v laični **Franciji.** Časopisi so posvetili pokojnikovemu življenju in delu cele strani. Vzdeli so mu naziv »papež atomske dobe«, obenem pa ostane še vedno mistični papež dogme Vnebovzetja. Za hip so vsi pozabili na notranje težave in razprtije in se združili v sočutju ter občudovanju velikega pokojnika. Vsi se strinjajo v tem, da je bil pokojni Pij XII. papež miru. Prvi je po tragediji na Hirošimi dvignil svoj glas proti smrtonosnemu orožju — piše »Le Monde«. Coty in De Gaulle sta poslala ganljivi brzojavki v Rim. Francija bo v nedeljo poslala na svečano proslavo uradno odposlanstvo.

Še najbolj je morda prizadela smrt Pija XII. **Nemce.** Katoličani, protestanti, socialisti in drugi, vsi vidijo v njem svojega najzvestejšega prijatelja, ki jih niti v najbolj črnih dneh njihove zgodovine ni zapustil. Še živo se spominjajo njegovega bivanja v Nemčiji po prvi svetovni vojni do l. 1929. Poznal je dobro nemške razmere, zato žaluje za njim vse nemško ljudstvo. Heuss in Adenauer sta izrazila svoje globoko sožalje. Vlada je odredila tridnevno žalovanje in določila odposlanstvo, ki ga bo vodil sam zunanji minister von Brentano.

V sosedni **Avstriji** so tudi dvignili zastave na pol droga. Ko je zvon Sv. Štefana naznanil papeževo smrt, je predsednik republike Schaerf, socialist, dejal, da je svet s smrtjo Pija XII. izgubil enega najbolj prepričanih zagovornikov miru med narodi.

Na **Poljskem** in v drugih vzhodnih deželah so novico o smrti Pija XII objavili radio in časopisi brez posebnih komentarjev. Sovjetska agencija se je zadovoljila vsega skupaj le s par vrsticami.

Z občutenim sožaljem so vest o smrti poglavarja katol. Cerkve sprejeli v **Angliji,** čeprav je tam katoličanov le ena desetina vsega prebivalstva. Vlada in kraljica Elizabeta II. s soprogom so se pridružili žalovanju svojih katoliških podanikov. Zlasti pa se je v poveličevanju papeževe osebnosti izkazalo angleško časopisje, ki ga imenuje človeka genialnih sposobnosti.

V **Španiji** je general Franco odredil desetdnevno žalovanje, na **Portugalskem** tri dni; prav tako spoštljivo so spomin preminulega vrhovnega Pastirja počastili v Belgiji, na Holandskem in v Luxemburgu; na dvoru so odredili večdnevno žalovanje. Paviljon sv. Stolice v Bruslju so zaradi žalovanja zaprli.

V ostalih delih sveta

Tudi iz držav Srednjega in Daljnega Vzhoda so dospela poročila o žalovanju. Perzijski šah je odložil svoj obisk v Italiji. V nemirnem Libanonu so časopisi objavili novico z velikimi črkami na prvih straneh, prav tako v Izraelu, na Filipinih, v Indiji, Ceylonu, Singapurju, Indoneziji, Japonski, na Formozi, v Južni Koreji itd. itd.

Globoka žalost je zajela vso Ameriko. Čeprav so katoličani v ZDA le manjšina napram protestantom, žaluje vsa država. Eisenhower je dejal, da je svet s smrtjo Pija XII. postal revnejši. Občutene izjave so dali tudi Dulles, Nixon in poglavarji protestantskih ločin, ki so se enodušno pridružili katoličanom.

Tudi v največji mednarodni organizaciji — OZN — so se spomnili velikega papeža, ki se je v svojem življenju vedno živo zanimal za svetovna vprašanja. Sožalne brzojave sta poslala Malik in glavni tajnik Hammarskjoeld. Papežev spomin so v vseh odsekih počastili z enominutnim molkom.

A. T.

Oporoka Pija XII.

»Usmili se me Bog, po svoji obilni milosrčnosti!« Te besede sem izgovoril, ko sem trepetajoč sprejel izvolitev za papeža, ker sem se zavedal, da te odlike ne zaslužim in da sem nalogi nedorasel. Toliko bolj upravičeno izgovarjam te besede sedaj v zavesti svojih nepopolnosti, pomanjkljivosti in grehov, ki sem jih zagrešil v dolgih letih papeževanja v tako težkih razmerah, kar me je še bolj prepričalo o moji nepopolnosti in nevrednosti. Ponižno prosim odpuščanja vse tiste, ki sem jih morda užalil, jim škodoval, dal pohujšanje, z besedami in dejanji.

Prosim tiste, ki je to njih naloga, naj se ne trudijo in naj si ne delajo skrbi, da bi mi postavili kakršen koli spomenik; zadostuje, da so moji ubogi zemski ostanki položeni k počitku na svetem kraju — čim bolj skrito, tem ljubše.

Ni potrebno, da se priporočam v molitev; vem, koliko molitve predpisujejo običaji svete Stolice in da pobožni verniki veliko molijo za umrlega papeža.

Niti ni potrebno, da vam zapuščam »duhovno oporoko«, ki jo hvalevredno napravijo mnogi goreči prelati. Številne okrožnice in govori, ki sem jih moral izdati ali govoriti zaradi svoje službe, razodevajo moje misli glede raznih verskih in moralnih vprašanj, ki bi jih v bodočnosti želeli poznati.

Za mojega splošnega dediča imenujem Sveto Apostolsko Stolico, od katere sem toliko prejel, kot od ljubljene Matere.

15. maja 1956. PAPEŽ PIJ XII.

Veličino svoje osebnosti je Pij XII. potrdil tudi s svojim testamentom.

Molimo za novega papeža

Cerkev bo trajala do konca sveta. Zato ji je potreben nov poglavar. Na izvolitev novega papeža se Cerkev pripravlja z molitvijo, saj je od Boga odvisno, kdo bo na tej zemlji vodil ljudi k zveličanju. Cerkev prosi Boga, naj ji nakloni takega papeža, ki bo v pobožni vnemi za nas njemu vedno pogodu in pri ljudstvu zaradi zveličavnega vodstva v slavo njegovemu imenu vedno v čast. Takega papeža, ki bo svoje ljudstvo, kakor pravi mašna molitev, učil kreposti in duše vernikov napolnjeval z vonjem duhovnih vonjav.

NAŠ TEDEN V CERKVI

19. 10. nedelja, misijonska, 21. pob.: sv. Peter Alkantarski, spozn.

20. 10. ponedeljek: sv. Janez Kancij, spozn.

21. 10. torek: sv. Uršula in tov., dev., muč.

22. 10. sreda: sv. Kordula, dev.

23. 10. četrtek: sv. Klotilda, dev.

24. 10. petek: sv. Rafael, nadang.; sv. Kristina

25. 10. sobota: sv. Krizancij in Darija, muč.

*

SV. PETER ALKANTARSKI († 1562) iz reda sv. Frančiška, spada med najbolj odlične svetnike 16. stoletja; velik spokornik, globokega duhovnega življenja.

Veliko je pomagal sv. Tereziji pri obnovi strogega karmeličanskega reda. Ta ga je že za njegovega življenja priznavala za svetnika.

Veliki tega sveta so ga spraševali za svete. Pa se ni prevzel. Ni ugodil mogočnemu cesarju Karlu V., ki ga je prosil, naj bi bil njegov spovednik.

Gorel je tako v ljubezni do bližnjega in Boga, da je včasih moral zapustiti celico in iti na prosti zrak, da si je ohladil ta ogenj.

Po smrti se je prikazal sv. Tereziji in zaklical: »O, blažena pokora, ki mi je prislužila tako blaženost!« —

Ali se bojiš pokore?

Ali v tvojem srcu ljubezen do Boga in bližnjega tli ali gori?

Odgovori si odkritosrčno. V odgovoru spoznaš, kaj te čaka po smrti.

IZ SV. EVANGELIJA

Isti čas je povedal Jezus svojim učencem to priliko: Nebeško kraljestvo je podobno kralju, ki je hotel napraviti račun s svojimi hlapci. In ko je začel računati, so mu privedli nekoga, ki mu je bil dolžan deset tisoč talentov. Ker pa ni imel s čim plačati, je ukazal njegov gospod prodati njega, njegovo ženo in otroke in vse, kar je imel, in poplačati. Hlapec pa je predenj padel in ga prosil: »Potrpi z menoj in vse ti povrnem.« Usmilil se je gospod tega hlapca, ga oprostil in mu dolg odpustil. Ko je pa ta hlapec odšel, je srečal enega svojih sohlapcev, ki mu je bil dolžan sto denarjev, in ga je zgrabil ter davil, govoreč: »Plačaj, kar si dolžan!« Njegov sohlapec pa je predenj padel in ga prosil: »Potrpi z menoj in vse ti povrnem.« Oni pa ni hotel, ampak je šel in ga dal vreči v ječo, dokler ne bi poplačal dolga. Ko so pa njegovi sohlapci videli, kaj se je zgodilo, so se zelo užalostili in so šli ves dogodek povedati svojemu gospodu. Tedaj ga je njegov gospod poklical in mu rekel: »Hudobni hlapec, ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil; ali nisi bil torej tudi ti dolžan, usmiliti se svojega sohlapca, kakor sem se tudi jaz tebe usmilil?« In razsrdil se je njegov gospod in ga izročil mučiteljem, dokler ne bi poplačal vsega dolga. Tako bo tudi moj Oče storil z vami, če iz srca ne odpustite vsak svojemu bratu.

*

21. pobinkoštna

Ne le evangelij, temveč cela sv. maša vsebuje globoke misli in daje lepa navodila.

Vstopni spev poveličuje neskončno božjo moč, neomejeno mogočnost božje volje in gospostva ter nas v duhu potrebne ponižnosti približuje k Bogu, ki je vse ustvaril, s svojo voljo in močjo vse naredil, ki je neskončno vzvišen nad vsem, ki s svojo voljo vse obvlada in ki je vesoljni gospod in popolni gospodar celotnega stvarstva. Neskončna božja veličina nas vzpodbuja k dolžni ponižnosti. Bog je neskončno velik in mogočen gospod. Bodimo ponižni pred njim, da nas ne kaznuje in zavrže! Bojmo se njegovih kazni in v svetem strahu izpolnjujmo njegovo voljo, sveto živimo, zvesto služimo in vdano slavimo njegovo veličastvo! — Pomnimo veliko in prekoristno modrost psalmistovo: »Blagor njim, ki živé brezmadežno, ki hodijo po postavi Gospodovi.« Brezmadežne in pravične ljudi čaka večna blaženost v nebesih.

Prošnja kliče nad človeško in posebno nad krščansko družino dobrotljivo božje varstvo zoper nezgode in pomoč za dobroto ter popolnost naših del.

Berilo (iz lista sv. apostola Pavla Efežanom) nas opozarja na duhovni boj, na boj zoper hude duhove in njihove skušnjave ter pasti; priporoča nam trajno previdnost, neprestano bojno pripravljenost, naslonitev na Boga, potrebno bojno opremo; priporoča nam zlasti globoko vero in krščansko svetost. Naše življenje je velik boj, boj za Boga, boj zoper zlo in hudega duha. Borimo se, da zmagamo in da prejmemo nebeško nagrado!

Stopniški spev pribija tolažilno kršč. resnico: naše pribežališče, naš rešitelj in pomočnik je Bog. Zatekajmo se vedno k njemu. On nas ne bo razočaral, ne zapustil.

Evangelij nas podžiga k dobroti srca in k medsebojnemu odpuščanju. Boga najbolj draži naša hudobija. Vse hudobne ljudi bo doletela strašna božja kazen. Zatorej bodimo dobri in usmiljeni v življenju! Ne žalimo in ne žalostimo nikogar in odpustimo žalitve drugih! Ne bodimo trdi, hudobni in maščevalni, ne sodimo slabo nikogar! Naš sodnik je Bog. Z njim bo vsakdo imel račune. Prosimo za njegovo milost, skrbimo za čisto vest in mirno sožitje z ljudmi! Ljubimo Boga čez vse, spoštujmo tudi ljudi in krščansko ljubimo vsako osebo! Ne sovražimo nobenega človeka!

Verski tečaj za akademike

Pater Matej Young je organiziral v seulski katedrali verski tečaj za visokošolce. Vsako nedeljo zvečer je imel zanje govor. Uspeh je bil tako velik, da je cerkev postala premajhna. Vseh 700 prostorov je bilo hitro zasedenih. Da bi mogel ustreči vsem, je pater organiziral še en tečaj, ki se ga udeležuje že nad 400 akademikov.

Žena sledi možu

Pred šestimi leti je jakobitski duhovnik Geevarghese postal katoličan. Tudi po spreobrnitvi je ostal duhovnik sirsko-malabarskega obreda, ki dopušča, da so duhovniki poročeni. Sedaj po šestih letih je sledila možu tudi žena Elizabeta in se odpovedala zmoti, ter postala katoličanka.

Najvišja služba

Nedavno je daroval prvo sveto mašo v Španiji Don Julijan Pascual Dodero, inženir, predsednik španskih Marijinih kongregacij in družinski oče. Leta 1942 mu je umrla žena. Kmalu potem je vstopil v semenišče v Valenci. Ko je prej toliko služil ljudem, je hotel sedaj služiti samo Bogu. Njegove prve svete maše so se udeležili njegovi otroci in številni bivši sodelavci.

Sadovi dogovora

Pater Werenfried Van Straaten in Klarise v Duesseldorfu v Nemčiji so pred leti napravili tale dogovor: Klarise naj molijo, da bi patru uspelo ustanoviti red Graditeljev, pater pa obljublja, da bo s člani novega reda zgradil Klarisam nov samostan. Novi red je zares nastal in se zadovoljivo razvija, zato je pater izpolnil obljubo. S člani reda je zgradil v Hannovru samostan.

Vera premore vse

Nenavadno romarsko potovanje sta opravila dva čevljarja iz Madrida: Pablo Serrano Zamorano, star 41 let in Ferdinando Palencia, star 25 let. S kolesi sta prevozila 4000 km in obiskala Fatimo in vse druge znamenitejše božje poti v Španiji in na Portugalskem. Potovanje je tem bolj vredno občudovanja, ker sta oba brez ene noge.

PIJ XII. ZA MIR, PRAVICO IN LJUBEZEN

Ko je marca 1939 papež Pij XII. zasedel prestol sv. Petra, si je postavil za vodilno misel svojega apostolskega delovanja geslo: »Opus justitiae pax!« - »Blagodat pravice — mir!« A ker je vedel, da bo pravica mogla roditi mir, če bo temeljila na resnici in ljubezni, si je zastavil kot življenjsko vodilo besede: »Veritatem facientes in charitate!« - »Izpovedujoč resnico v ljubezni!«

Papež Pij XII. je ostal zvest svojemu programu in je v vsem svojem dvajsetletnem delovanju zasledoval ostvaritev temeljnih načel pravice, resnice, ljubezni in miru.

Takoj drugi dan po izvolitvi za papeža, dne 3. marca 1939, je Pij XII. v svojem pozdravnem govoru na svet pozval narode in njih voditelje, naj v imenu vesoljne človeške vzajemnosti ohranijo mir. Pa tudi naslednje mesece je z nagovori, javnimi pozivi, diplomatskimi posredovanji in z odreditvijo javnih molitev storil vse, da bi ohranil mir. Dne 20. avgusta je v krepkem govoru v Castel Gandolfu spet rotil državnike, naj uberejo pot sprave in miru. Štiri dni pozneje je naslovil nujen poziv na vse državnike, politike, pisatelje, govornike na radiu in na odru, naj si prizadevajo za poravnavo spornih zadev. »Kajti,« tako je nadaljeval, »pravica zmaguje v moči razuma in ne orožja. Ne bodo imele božjega blagoslova vladavine, ki ne temeljijo na pravici. Grozeča je nevarnost, a ni še prepozno: nič ne izgubite v miru, vse lahko v vojni!« In še zadnjega avgusta je z diplomatsko noto rotil vlade Nemčije in Italije, Anglije, Francije in Poljske, naj »v imenu božjem ne segajo po orožju,« a že drugega dne, 1. sept. 1939, smo se zbudili v vojni: nemške oklopne divizije so preplavile Poljsko.

Za pravičen in časten mir

V svoji prvi okrožnici »Summi Pontificatus« je papež Pij XII. obsodil vojno: »Meč lahko naloži pogoje za mir, mirù pa ne more roditi.« V božični poslanici l. 1939 je še ostreje obsodil »premišljene napade« na male narode in nečloveške vojne metode, ki so nevredne človeškega dostojanstva.

Kot pogoje za časten in pravičen mir pa je navedel: 1. pravico do življenja in samostojnosti vseh narodov, velikih in malih; 2. mednarodno razorožitev; 3. mednarodne ustanove, ki naj ščitijo izvršitev mirovnih pogodb; 4. medsebojno zaupanje med narodi in 5. vesoljno pravičnost in ljubezen.

Papež Benedikt XV. je označil vojno kot »nekoristen pokol«, Pij XII. pa kot »sredstvo, ki ni zmožno, da bi rešilo spore in izvedlo pravico, kajti vojna povzroča le ruševine, smrt in bedo vseh vrst.« Mir naj ne bo plen močnejšega, ampak sad pravice!

Za omejitev vojnih grozot

Ker ni Pij XII. uspel preprečiti vojne, jo je skušal vsaj zajeziti, da bi se ne raztegnila na druge države. Tako je dne 24. aprila 1940 pisal lastnoročno pismo Mussoliniju, naj obvaruje državo vojne in razdejanja. Ko so nemške divizije prestopile meje Belgije, Holandske in Luksemburga, je ostro obsodil to razširitev vojne in poslal bodrilne brzojavke vladarjem napadenih držav.

Sv. oče se je zavzel zlasti za usodo mesta Rima. Zahteval je, naj ga proglasijo za odprto mesto in naj ga ne bombardirajo. Niso ga poslušali in Rim je utrpel dva težka letalska napada: sv. oče je obakrat pohitel med ponesrečence na pogorišče. Ko se je fronta bližala Rimu, je zaman nemški poslanik pritiskal na papeža, naj zapusti Rim; in ko so Nemci hoteli mesto izprazniti in ga nato braniti do zadnjega, to je uničiti, se je papež vrgel na kolena pred nemškega generala in dosegel, da so Nemci zapustili mesto brez boja. Dne 5. junija 1944 so zavezniške čete vkorakale v Rim. Vse rimsko ljudstvo se je tedaj zbralo na trgu sv. Petra in v en glas proglašalo papeža za »Defensorja Civitatis«, t. j. za zaščitnika in rešitelja rimskega mesta.

Sv. oče se je zavzemal tudi za druga mesta, da bi ne bila razdejana, zlasti za ona, ki so slovela zaradi bolnišnic, dobrodelnih ustanov, verskih in umetniških spomenikov. Tako je zahteval, naj ne bombardirajo mesta Siena, Assisi, Firenze, Dunaj, Split. Prav tako je zahteval od italijanske vlade, naj ne izvaja zračnih napadov na Kairo in Atene. Močno se je zavzel za Varšavo v dneh znanega upora.

Pomoč vojnim žrtvam

Sveta stolica je med vojno izvedla čudovito akcijo dobrodelnosti. Poljskim beguncem je bila nakazana obilna denarna pomoč. V Vatikanu se je odprl poseben informacijski urad za vojne ujetnike in pogrešance. Avgusta 1940 je vatikanski radio pričel z oddajami imen ujetnikov, kar so pozneje posnemale skoro vse države. Vatikanski informacijski urad je med vojno prejel nad 10 milijonov prošenj in oddal še večje število odgovorov.

Sv. oče je odprl nastežaj svoja vrata vsem nesrečnim, ubogim, zapuščenim in jim nudil hrane, obleke, tolažbe. Dovolil je, da so se zatekli v samostane in vatikanska poslopja številni politični begunci, ne glede na njihovo svetovnonazorsko prepričanje.

Papeška podporna komisija je nudila gmotno pomoč ujetnikom, beguncem, razseljenim osebam. Taborišča v Dachauu in Mathausenu, gladni na Kitajskem, žrtve potresa v Grčiji in Turčiji, poplavljenci v Padski nižini in na Holandskem in še nešteti drugi so bili deležni papeške pomoči.

Učenik resnice in ljubezni

Pij XII. se je v izvrševanju svoje učeniške službe izkazal za izrednega tolmača razodete resnice, v luči katere je razsojal še tako zapletene sodobne probleme. »Najvišja dolžnost, ki nam jo nalagata Naše znanje in naš čas, je izpričevanje resnice. V izvrševanju te Naše dolžnosti se ne bomo ustrašili posvetnih ozirov, kot so nezaupanje, spori, nerazumevanja, potvorbe in kriva tolmačenja. Pri tem Nas bo vodila očetovska ljubezen, ki trpi nad bedo lastnih otrok in ki jim kaže rešilno pot v posnemanju najboljšega Pastirja Kristusa, ki je luč in ljubezen obenem.«

Pij XII. je kot učitelj resnice spregovoril jasno in nedvoumno besedo na vseh področjih javnega in zasebnega življenja: spregovoril je o verskih resnicah in krščanski morali, o pravnem redu in katoliškem socialnem nauku, o političnih dolžnostih in znanstvenem napredku: vedno in povsod je v luči vere izrazil svojo sodbo in nakazal način, kako naj se vse uporablja v blagor človeštva, ne pa v njegovo pogubo.

»Pij XII.,« pravi P. Gemelli, »se je predal nalogi, učiti resnico s srcem, ki je odprto novim potrebam. Njegovi nauki se nanašajo na sodobno problematiko. Čeprav temeljijo v večno veljavnih božjih resnicah, mojstrsko rešujejo današnje zgodovinske probleme in potrebe. Sv. oče se ni omejil na negativno stran nauka, to je na obsodbo zmot in zablod, temveč se je zlasti posvetil pozitivnemu nauku, ki naj s krščanskim preobraževanjem napredka in novih oblik življenja gradi boljšo bodočnost.«

Dogmatični nauk Pija XII. je dosegel svoj višek v definiciji verske resnice Marijinega vnebovzetja. V okrožnici »Humani generis« je obsodil neke teološke in filozofske odklone; v okrožnici »Divino afflante Spiritu« je dal nove napotke biblični vedi; v okrožnici »Mystici Corporis« je razkril veličino globokega nauka o Kristusovem skrivnostnem Telesu itd.

Na nravno-pravnem področju se je Pij XII. zavzel za dostojanstvo človeške osebnosti, za pravilno vrednotenje zakramenta sv. zakona in za svetost družinskega ognjišča.

Na polju znanstva in kulture je Pij XII. podprl delovanje Papeške akademije znanosti; pospešil prevod psalmov; izdal cerkveni zakonik Vzhodne Cerkve; izvedel razna arheološka raziskovanja; dajal krščanski obraz tehničnemu napredku in razglabljal v luči krščanske morale vse pridobitve in izsledke sodobne znanosti.

Ob krmilu Cerkve

Pij XII. se je izkazal za izredno modrega krmarja katoliške Cerkve v tako razburkanih časih. Moderno človeštvo je zastavljalo Cerkvi probleme usodne važnosti, ki bi jim Cerkev, če bi ne bila božje delo, ne bila kos. Toda papež Pij XII. jim je našel v luči Kristusovega razodetja ključ in rešitev.

Zdelo se je, da bo tehnični napredek s svojo silovitostjo zdrobil in pohodil versko-nravne nauke kat. Cerkve. Toda Pij XII. je z veličino svojega duha pozdravljal in blagoslavljal izsledke in pridobitve tehničnega napredka, obenem pa svaril človeštvo, naj se ne pusti zaslepiti od njihovega bliščečega sijaja in naj ne smatra tehnike za »višek kulture in sreče na zemlji«. Tehnični napredek ne sme zamegliti nadnaravnega pojmovanja življenja. Biti mora le vzpon v višja obzorja duhovnosti.

Nad sodobno človeštvo je prihrumel nevzdržni val materialistične poplave. Brezbožni komunistični materializem, ki se šopiri prav s tehničnim in znanstvenim napredkom, ponižuje človeka v »delovno enoto«, stroj za delo, ne meneč se za človeško dostojanstvo. Pij XII. je jasno obsodil komunizem in njegovo materialistično naziranje ter zahteval spoštovanje neodsvojivih pravic človeške osebnosti ter svobodo zasužnjenim narodom.

Narodi sveta so vzdrhteli ob skušnjavi nacistične ideologije ter nacionalistične veličine: nacizem v Nemčiji, fašizem v Italiji in kolonializem so z ene strani tlačili podložna ljudstva; fanatični nacionalizem azijskih in afrikanskih ljudstev, ki jih je še včeraj zatiralo belo pleme, si z druge strani z orožjem v roki zagotavlja narodno neodvisnost. Ob grozotah rasističnega in nacionalističnega nasilja je Pij XII. neustrašeno proglašal enakost vseh plemen in bratstvo v Kristusu vseh narodov. In da bi pokazal nadnarodni in universalni značaj kat. Cerkve je v slovesnem koncistoriju l. 1953 poklical v kardinalski zbor predstavnike vseh plemen in vseh delov sveta.

Papež Pij XII. bo v zgodovini kat. Cerkve in vsega človeštva slovel kot genialen poglavar kat. Cerkve in kot apostol miru, pravice in ljubezni.

Dr. R. Klinec

MISIJONSKA NEDELJA 1958

Dne 19. oktobra praznujemo letos 32. svetovno misijonsko nedeljo. Sv. Cerkev vabi ta dan vse duhovnike in vernike, naj se spomnijo, »da je poleg župnije, škofije in našega majhnega sveta še neki drug svet, obširen in pozabljen, svet, kjer bivajo ogromne množice, ogromne kakor črna Afrika, neizmerna Indija, Kitajska . . . množice, ki še vedno čakajo na besedo odrešenja.« (Pij XI.).

Že od svojega začetka je misijonska nedelja dobila videz zgodovinskega dneva in jo je cela krščanska družina umevala v vsej njeni lepoti in važnosti.

Tudi letos ne sme mimo nas, ne da bi storili svojo dolžnost. Smrt sv. očeta in naša osirotelost ne sme biti v škodo misijonom. Zato v nedeljo 19. oktobra molimo in darujmo za misijone kakor prejšnja leta.

Odgovor „Primorskemu dnevniku“

Kdor je prečital v »Primorskem dnevniku« z dne 11. oktobra 1958 na 2. strani članek pod naslovom: »Katehet-liferant protijugoslovanskega propagandističnega tiska«, je moral priti do zaključka, da je podpisani »belogardist in fašist«, ker širi »pamflete... poveličevanja belogardizma in drugih fašističnih režimov«, in to celo preko državnih mej. Protijugoslovansko propagando vršim celo v taki meri, da spravljam v nevarnost dobre odnošaje med Jugoslavijo in Italijo. Onstran meje so zaradi tega že zaprli in obsodili neko osebo na 19 mesecev ječe. Kaj pa je resnica?

V letošnjem poletju se je res oglasila pri meni gdč. Motoh Roza s prošnjo, da bi ji preskrbel življenjepis Marije Goretti za neko njeno prijateljico. Ker sem imel en izvod slovenskega prevoda iz nemščine o tej svetnici, sem ji ga dal. Dal sem ji tudi molitvenik »Kristus kraljuj« in po en izvod »Knjižic«: »Stoj — premisli«, »Soncu naproti«, »Lurd«, ki so izšle v Trstu in jih je tiskala tiskarna Grafis v ul. sv. Frančiška 20. Tudi molitvenik je tiskala ista tiskarna. Nisem čisto gotov, če je vzela tudi kakšno številko verskih revij »Duhovno življenje« in »Katoliški misijoni«, ki izhajajo v Argentini in mi ni znano, da bi bili v Trstu prepovedani. Kupil sem ji tudi eno knjigo preludijev za orgle (brez besedila!), ker je zanje prosila organistinja župnije, v kateri Roza Motoh prebiva. Vse našteto sem ji dal zastonj. Da bi ji dal še kaj drugega, se res ne spomnim. Če ve »Primorski«, naj kar spravi na dan.

Gotovo ji nisem dal nič fašističnega iz enostavnega razloga, ker se mi take reči upirajo, tudi ne nič protijugoslovanskega, ker se za politiko zelo malo zanimam in nisem še nikdar bil proti Jugoslaviji. Prepričan sem, da me tudi »Primorski« toliko pozna, da mu je to znano. Gre pa za nekaj drugega. Sem proti komunizmu. Doslej mu še nikdar nisem pritrjeval. Zato me zmerja s tistimi psovkami, da bi obrnil pozornost drugam. Če proti komunizmu, »ki je po svojem bistvu nekaj slabega«, kakor je zapisal Pij XI., kaj rečem, delam samo po svoji vesti, da bi preprečil vsaj malo zla, ki ga ljudem prinaša. V Trstu je sedaj toliko svobode, da je po vesti tako mogoče delati. Ni pa mogoče onstran meje. Še celo Boris Kidrič, prvi predsednik vlade v Ljubljani in minister v Beogradu, ki je bil na najvišji stopnji komunističnih voditeljev, ni mogel delati po svoji vesti. Ko je v bolezni po vesti, ki ga je vznemirjala, prosil za duhovnika, da bi uredil račune z Bogom, mu tisti, ki so bili okrog njega, tega niso dovolili. Umreti je moral brez duhovnika.

Da je vsak molitvenik, vsaka vzgojna knjižica, vsaka verska revija, vsaka knjiga, ki upošteva vero in moralo, komunizmu napoti, to sem doslej vedel. Zato se komunizem bolj trudi, da bi take reči zatrl, kakor si prizadeva, da bi zvišal plače delavcev. Nisem pa razumel, da bi te stvari bile tako hude, da bi motile mir med dvema državama.

Omenjeni list grozi, da še ni vsega povedal, da bo še »razpravljal« o meni. Ima svobodo. Svobodo pa imam tudi jaz, da se branim. Zato bo moral resničnost svojih trditev dokazati.

Za zaključek bi dodal samo še tole. V mnogih napadih, ki jih je »Primorski dnevnik« napisal proti meni, je bilo polno netočnosti, laži in obrekovanj. Doslej sem molčal, ker sem vedel, s kom imam opraviti. Iz tega pa morem sklepati, koliko je laži tudi v drugih člankih, ki jih ta list objavlja. Pa so vendar še ljudje, ki hodijo v cerkev in ga čitajo ter mu verjamejo. Ali se zavedajo, kako so naivni in slepi? Pameten človek pa ravna po navodilu, ki ga je dal Pij XI.: »S komunizmom ne bo sodeloval v nobeni stvari, komur je mar krščanske kulture«.

Dr. Jože Prešeren

Kratke novice

Nemiri v Libanonu

Zdelo se je, da se bo z izvolitvijo Šehaba vrnil v deželo mir. Ta je poveril sestavo nove vlade Keramiju, ki se je pa mandatu zaradi miru odpovedal. Toda s tem sklepom se niso strinjali njegovi pristaši in je moral na njihovo zahtevo preklicati odstop. Položaj se je zaostril in povrnili so se nemiri. Več oseb je bilo ubitih v Beirutu. Medtem poročajo, da so se falangisti vrnili za barikade, pripravljeni za nadaljnji odpor.

Zatišje na Kvemoyu

V formoški ožini vlada popolno zatišje. Topove so umaknili. Ameriške ladje zato ne spremljajo več nacionalističnih konvojev na Kvemoy. Vlada v Pekingu je sklenila podaljšati premirje za 15 dni. ZDA so s tem zadovoljne, ker se razgovori v Varšavi lahko vršijo v pomirljivem ozračju. — Več tisoč civilistov je te dni izkoristilo premirje in se umaknilo s Kvemoya in drugih obalnih otokov.

Varnostni svet ZN

Italija je bila sprejeta med nestalne članice Varnostnega sveta poleg Tunizije in Argentine. Zanjo je glasovalo 76 držav od skupnih 79 prisotnih. To je vsekakor uspeh ital. zunanje politike.

Pionir I. se je vrnil na zemljo

Na ameriškem področju za raketne izstrelke Cape Canaveral so dne 11. oktobra, na predvečer »Columbus Day«, Kolumbovega dne, ki ga v Ameriki zmeraj slovesno praznujejo, izstrelili prvo raketo na luno. Ime so ji dali Pioneer I. Pred dvema mesecema so to že poizkusili, a se jim je poizkus ponesrečil. To pot so imeli več sreče. Pioner I. je lepo vzletel in se dvignil v nebo. Letel je z blazno hitrostjo 40 tisoč km na uro. S sabo je imel aparate, ki so merili toploto, jakost kozmičnih izžarevanj, brzino poleta itd. Vse te podatke je s pomočjo posebnega radijskega oddajnika pošiljal na zemljo, kjer je 7 glavnih in več pomožnih postaj, razmeščenih po raznih krajih okrog zemlje, sprejemalo njegove znake. Sprva je kazalo, da gre vse prav. Toda čez nekaj ur so opazili, da ne leti v pravi smeri, temveč da je nekoliko odklonjen od določene črte in da zato ne bo mogel doseči cilja, to je luno. Mislili so, da se bo izgubil kje v vesoljstvu. Vendar se ni zgodilo ne eno ne drugo. Ko je dosegel višino okrog 120 tisoč km, se je ustavil, nekaj časa omahoval, kam naj krene, nato se je obrnil proti zemlji. Tako trdijo znanstveniki. Kajti videl ga ni nihče, ko se je v ponedeljek vrnil na zemljo. Menijo, da se je ob zadetku z zračnimi plastmi užgal in zgorel. Vendar čudno, da ni nihče nikjer opazil kake izredne svetlobe na nebu pretekli ponedeljek. Zato sklepajo, da je padel kje na južnem Tihem oceanu.

Kakor koli naj je končal, Amerikanci si gotovo ne bodo dali miru. Čez nekaj tednov bomo brali, da so poskusili znova. Morda jim bo pozneje sreča bolj naklonjena.

Mati in sin v službi Cerkve

Redko se zgodi, da misijonar doživi srečo, da ga obiščejo njegovi dragi. Na Formozi deluje pater Wiliam Statham. Pred kratkim ga je obiskala njegova mati, ki je po moževi smrti vstopila v benediktinski samostan in je sedaj kot nadzornica benediktinskih samostanov na Daljnem Vzhodu obiskala tudi svojega sina misijonarja. Še dva druga njena sinova sta duhovnika.

Vaščani si gradijo cerkev

Prebivalci majhne vasice Vicques v gorovju Jura v Švici želijo imeti lastno cerkev. Ker drugače niso mogli priti do nje, so jo začeli graditi sami. S prostovoljnim delom sodelujejo vsi, tako bo nova cerkev res »njihova«.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Lurška proslava pri Mariji Pomagaj v Torontu

Pred dobrim mesecem je slovenski Toronto doživel lep praznik. Iz Clevelanda je tja prišla večja skupina Slovencev na romanje k Mariji Pomagaj.

Na soboto zvečer je bila prva pobožnost v cerkvi; o Lurdu je govoril župnik slov. župnije v Torontu, č. g. Kolarič. V nedeljo dopoldne so bile tri pobožnosti in pri vseh je bila cerkev nabito polna. Govori, ki so jih imeli čč. gg. Kopač, Sodja in Kolarič, so bili posvečeni Lurdu. — Po popoldanskem blagoslovu je bila v cerkveni dvorani marijanska proslava, katere glavni delež so imeli gostje iz Clevelanda. Slavnostni govornik je bil inž. Sodja iz Clevelanda, ki je med drugim lepo prikazal, kako je češčenje Matere božje značilnost slov. naroda od prvih stoletij njegove zgodovine pa do danes. Sledil je koncert pevskega zbora »Slavček« iz Clevelanda; prvi del je obsegal Marijine pesmi, drugi klavirske točke otrok in tretji del narodne in umetne pesmi. Koncert je zelo dobro uspel. Proslave se je udeležil tudi predsednik S.L.S. dr. Miha Krek.

Romanje k Mariji Pomagaj, katerega so se poleg Slovencev iz Clevelanda udeležili tudi Slovenci iz drugih krajev Ontarija, je poživilo v vseh misel na Marijino leto in še bolj združilo vse okoli Zavetnice Slovencev; obenem je bilo nadaljevanje starodavne slovenske tradicije Marijinih romanj tudi v daljnem svetu.

Prva oddaja ljubljanske RTV

V soboto zvečer ob 20. uri je ljubljanska radio televizija prvič oddajala svoje programe tudi za širši krog. Na programu je bil prenos iz velike Filharmonične dvorane, kjer je nastopal Slovenski oktet, zbor Dalmatincev in Avsenikovci. Na Tržaškem je bil program viden le v zgornji tržaški okolici, v sredini mesta in na področju proti Barkovljam pa niso nič videli. Potrebno bo še mnogo poizkusov in izpopolnitev, da bo ljubljanska RTV kos svojim oddajam in se bo tako lahko vključila v program svetovnih oddaj.

Začenjamo novo dobo taborov

Leto 1848. pomeni za evropske narode pomlad in prebujenje: zavedli so se svojega obstanka in so zahtevali svoje narodne pravice. Od posameznikov je prodirala narodna zavest v najširše plasti ljudstva.

Potem so se predniki zbirali na velikih ljudskih taborih in so izražali svoje narodne zahteve. Od prvega tabora, 9. avgusta 1868 v Ljutomeru pa preko taborov po ostali Sloveniji do taborov na Primorskem so Slovenci množično izpovedovali vero svojih očetov in svojo narodnost: hoteli so ju poživiti in ostati zvesti tema dvema največjima dobrinama.

Po 80 letih, kar so se naši predniki zbrali na velikem taboru v Dolini, se zdi, da tisti plamen navdušenja in zvestobe ugaša; da tista baklja, ki so jo prižgali naši očetje z vse Primorske v Dolini, ne sveti več tako kot je tedaj.

Zato pričenjamo novo dobo slovenskih taborov. Točno 80 let po prvem taboru v Dolini sklicujemo za 26. oktober drugi tabor na istem mestu in prav tako v nedeljo popoldne ob treh kot je bil prvi. Vabimo vse Slovence, na Tržaškem in Goriškem, iz Istre in še v vsem zaledju, ki še čutijo slovensko, da se tega drugega tabora udeleže.

Program obsega govore, recitacije, petje, narodno-folklorne prizore in zvečer predstavo Linhartove veseloigre VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI. Po taboru bo v dolinski farni cerkvi večerna služba božja za taborjane, kot je bila na prvem taboru pred 80 leti.

Tabor organizirata prosvetno-kulturni organizaciji: Slovenska prosveta in Prosvetna Matica v Trstu. Vabita pa k sodelovanju vse narodno zavedne prosvetne in kulturne organizacije in posameznike. S tem taborom želita začeti novo dobo taborov, ki naj v teh kritičnih trenutkih zamiranja narodne zavesti in narodnega ponosa ter narodnega zapostavljanja, prebude in ožive ugašajoča srca in postavijo pravične narodne zahteve.

V nedeljo 26. oktobra torej vsi zavedni Slovenci v Dolino! Pokažimo, da še živimo!

Vabimo narodno zavedne ljudi, da nam pri organizaciji pomagajo. Storimo vse, da bo naš drugi tabor v Dolini po 80 letih mogočnejši od prvega.

V Trstu, dne 5. oktobra 1958.

PRIREDITVENI ODBOR

KRALJESTVO BOŽJE 1958

Misijonska nedelja nas vsako leto spomni na pogane, ki niso krščeni in ki torej ne poznajo še Kristusa. Iz uspehov, ki jih vsako leto izkazuje praznovanje misijonske nedelje, smemo sklepati, da je misijonska misel med našimi ljudmi še precej živa. Ljudje kmalu razumejo, da je treba za poganske misijone moliti in tudi darovati. Toda malokdo pomisli, da niso samo pogani, ki so na krivi poti, na krivi poti je tudi toliko kristjanov, ki sicer verujejo v Kristusa in so največkrat tudi krščeni, vendar so na krivi poti, ker ne verujejo v Jezusovo Cerkev. Med temi so tudi pravoslavni kristjani. Tudi na te moramo misliti, kajti isti Kristus, ki je naročil: »Pojdite in učite vse narode,« je naročil tudi: »Bodite vsi eno, kakor jaz v Očetu in Oče v meni.« Vsled tega ne smemo ob misli na poganske misijone pozabiti na ločene kristjane, posebno ne na pravoslavne. Da se to ne bo zgodilo med nami Slovenci, nas vsako leto spomni zbornik Kraljestvo božje, ki ga sedaj že nekaj let sem vsako leto izdajajo slovenski gojenci papeževega zavoda Russicum v Rimu. Ti so tudi za letošnje leto priredili in izdali krasno urejeno številko Kraljestva božjega. To je res zelo lepa številka, bogata na vsebini in na lepih klišejih. Najdemo v nji vrsto zanimivih člankov, ki so jih napisali po vrsti skoro vsi naši sedaj študirajoči duhovniki v Russicum; njim so se pridružili nekateri drugi duhovniki specialisti za vzhodna vprašanja. Tako so nam pripravili zanimivo številko KB, ki je letos izšlo že sedemnajstič. Za zgled nekaj iz bogate vsebine:

Novi tekst 2. nokturna za praznik sv. Cirila in Metoda, kakor ga je za Jugoslavijo odobrila kongregacija za sv. obrede. Sledi študija dr. Grivca o teologiji sv. Cirila, dalje članek o kardinalu Tisserantu, dekanu kardinalskega kolegija in tajniku kongregacije za krščanski Vzhod. Dr. Janez Vodopivec nas seznani z bistvenimi vprašanji o odnosu med vzhodno in zapadno Cerkvijo. Potem najdemo dva članka o dveh svetnikih, sv. Nikolaju in sv. Sergiju Radoneškemu; posebno ta slednji članek je edinstvena študija o tem ruskem svetniku v slovenskem jeziku. Na podlagi številnih in prvovrstnih virov je članek sestavil Anton Koren DJ. Članek je izmed vseh najbolj zanimiv in že samo zaradi tega članka se splača kupiti KB. Je pa poleg omenjenih člankov in razprav še obilo drugega materiala, pesmi, poročil, pregledov itd., tako da je KB res branja in denarja vredno. Zato priporočamo našim dobrim vernikom, naj za misijonsko nedeljo kupijo tudi zbornik Kraljestvo božje, ki ga bodo dobili na cerkvenih vratih ali pa v Katoliški knjigarni v Gorici. Stane samo 200 lir.

OBVESTILA

TEKMOVANJE PEVSKIH ZBOROV. Kot je bilo sporočeno bo tekmovanje pevskih zborov dne 23. nov. 1958 ob 4h popoldne v domu Brezmadežne na Placuti. Nekateri zbori so se že priglasili in dobili program. Naša želja je, da bi se priglasilo čim več zborov tudi s Tržaškega. Tekmovanje bo združeno s številnimi **nagradami.**

Komisija bo sestavljena iz deset članov najvplivnejših ljudi s Primorske.

Vpisovanje nastopajočih se zaključi dne 25. okt. Vse prijave sprejema prof. M. Filej, via Seminario 7 - Gorica.

DAROVI za Slov. sirotišče: Prof. Oton Muhr - New York - 1100 lir; gospa Otilija Trpin namesto cvetja na grob Marije Kacin 3000; v spomin na † brata dr. Viktorja Devetak daruje sestra Adela 2000; N. N. 1000 lir.

Bog povrni!

Gdč. Čju — organistka pri cerkvi sv. Antona v Hong Kongu, kjer misijonari p. Stanko Pavlin.

M. B.

Misijonski laikat

Nastanek in razvoj misijonskega laikata ne predstavlja nič drugega kot neizpodbitno resnico, katere so se laiki pričeli vedno bolj zavedati: misijonska akcija v vseh svojih oblikah predstavlja bistveni del poslanstva katoliške Cerkve in je zato nujno problem in dolžnost vse Cerkve.

POSLANSTVO IN KATOLICIZEM CERKVE

Misijonska akcija je utemeljena v naročilu, ki ga je Cerkev prejela od Jezusa: Razširiti in utrditi se v svetu, da bo tako lahko prinesla vsemu človeštvu rešitev, sad Kristusove smrti in vstajenja, in vrnila Bogu prerojeno in bogupodobno človeštvo. Ako premine v Cerkvi hrepenenje in brezpogojna volja po razširjanju in katoličtvu, ji preostane samo še to, da se izrodi v religiozno sekto in s tem preneha eksistirati v tem, kar ji je bistveno. Katoličtvo pa mora biti pojmovano v dvojni smeri: v globino in v širino. Kajti ne gre za reševanje posameznih človeških bitij, reševanje mora zajeti vse človeštvo v vsej njegovi raznolikosti, to se pravi v njegovih posameznih človeških elementih, iz katerih se sestavlja in kateri tvorijo civilizacije, socialne tvorbe, ustanove, načine življenja, umetnosti, mišljenja, duhovne dobrine. Stvarjenje v svoji končni polnosti je tisto, kar mora Cerkev, Kristusovo mistično delo, darovati svojemu Ustanovitelju. Katoličtvo končno zahteva navzočnost Cerkve v vsej človeški družbi, to je v tisti družbi, ki daje Kristusu svoje telo in ude. Iz tega sledi nujnost njenega presada v vsako deželo. Ko govorimo o razširjenju Cerkve, imamo pri tem v mislih možnost širjenja njenih dogem, podeljevanja sv. zakramentov, liturgičnega darovanja, zlasti pa možnost razvoja domače Cerkve. Domača Cerkev pa potrebuje svojo lastno hierarhijo: duhovnike in škofe in, ako hoče biti njena rast zdrava in močna, se mora nujno njena življenjskost pokazati v katoliškem laikatu, ki bo človeško in duhovno zmožen reševati podeljene mu naloge. Kjer Cerkev ne kaže v enotni harmoniji vseh teh znakov, tam ni še dozorela.

LAIKAT IN ŠIRJENJE KRŠČANSTVA

Od vsega početka se je Cerkev trudila, da bi pod vodstvom Sv. Duha uresničila svoje katoličtvo. Rojena v judovskem svetu, je kaj kmalu prerastla njegove utesnjene meje, da se je posvetila duhovnemu zavojevanju grško-rimskega sveta. Sv. Justin, Minucius Felix, Aristid, konzul Flavius Klement, sv. Tarcizij so prva imena brezkončne vrste svetnikov in mučenikov, ki so oplojevali in utrjevali rastočo Cerkev s svojo govorjeno in pisano besedo in s svojo krvjo. Te laike lahko smatramo za predhodnike in utemeljitelje katoliške akcije.

V času barbarskih navalov tudi ni manjkala pomoč laikov Cerkvi. Ob velikih škofih, ki so se postavljali po robu zavojevanja željnim poglavarjem, srečujemo ponovno številne konzularne osebe, kralje in kraljice, ki pozivajo svoja ljudstva, naj sprejmejo krščanstvo, in može in žene vseh socialnih plasti, ki se posvečajo izobraževanju nevednih, strežejo bolnikom, tolažijo nesrečne, pomagajo revežem.

Ko so bile ustanovljene v srednjem veku cehovske organizacije, kjer so se zbirali obrtniki in delavci obeh spolov, se je v njih tudi versko življenje stalno poglabljalo in utrjevalo. In lahko rečemo, da se je v tej ali oni obliki apostolska akcija nadaljevala vse do današnjih dni! Laikat se torej kaže v zgodovini Cerkve kot njen nujen in nepogrešljiv sestavni del, ki se ni nikoli odrekel sodelovanju pri širjenju krščanstva v svetu iz povsem določene notranje nujnosti, kajti spoznati moramo, da predstavlja laikat sestavni del Cerkve. Cerkev se v svojem socialnem telesu, kot podaljšku obrednega telesa, sestavlja iz papeštva, episkopata (škofovstva), duhovništva in laikata. Okrniti to mogočno stavbo njenega zadnjega bistvenega dela, pomeni odvzeti vsako možnost poduhovljenja tistih tvorb, ki so last laičnega delokroga.

VLOGA LAIKATA V PAPEŠKIH OKROŽNICAH

Ko sv. oče Pij XII. določuje misijonske naloge, poudarja, da ni naloga misijonske Cerkve samo prinašati luč sv. vere, ampak pospeševati tudi razvoj človečanske in civilne vzgoje, da se bo lahko takò širjenje evangelija vključilo v po-

Tržaške občinske volitve

Trst, 13. oktobra 1958.

Večini bralcev je izid teh volitev gotovo znan. Zato objavljamo spodaj sledeče številke le kot vestni kronisti.

Komunisti	40.304	glasov	21.61%	14	svetovalcev
Kršč. demokrati	65.272	»	35.00%	23	»
Soc. demokrati	13.385	»	7.18%	4	»
Republikanci	5.521	»	2.96%	2	»
Neodv. soc. zveza (tit.)	4.583	»	2.45%	1	»
Liberalci	6.824	»	3.65%	2	»
Misovci	27.564	»	14.78%	9	»
Fronta za neodvisnost	4.291	»	2.30%	1	»
Slovenska lista	2.833	»	1.52%	1	»
Radikali	1.447	»	0.77%	0	»
Združeni monarhovci	2.394	»	1.28%	0	»
Tržaška unija	5.387	»	2.88%	1	»
Socialisti	6.145	»	5.75%	2	»
Nacionalna stranka dela (fašistični disidenti)	540	»	0.33%	0	»

Vseh vpisanih volivcev je bilo 209.479, od teh je volilo menda 189.868, veljavnih glasov je bilo 186.490. Pri letošnjih političnih volitvah je bilo vpisanih volivcev 211.263, od teh je volilo 203.282, veljavnih glasov pa je bilo 200.042. Pred dvemi leti je pri občinskih volitvah glasovalo 91.26% volilnih upravičencev pri letošnjih političnih 96.22%, pri nedeljskih 90.63%. Prvi dan je glasovalo le 76.76, drugi dan do 11. ure 83%. Zadnje tri ure je glasovalo še okrog 16.000 volivcev. Iz tega se vidi, da je bilo zanimanje za volitve nekoliko manjše kot pri prejšnjih volitvah.

Če primerjamo izid s prejšnjimi volitvami, se pokaže največje nazadovanje pri indipendentistih, monarhovcih, misovcih in socialistih. Tudi Neodvisna soc. zveza in Slovenska lista sta izgubili po skoro tisoč glasov. Seveda je treba pomniti, da se je od takrat, ko sta ti dve listi nastopili samostojno, mnogo slovenskih volivcev izselilo. Število demokrščanskih glasov je v primeri z zadnjimi občinskimi volitvami naraslo za okrog 10 tisoč glasov v primeri z občinskimi volitvami pred dvemi leti. To si je treba razlagati s pritokom beguncev; ti poslednji, kateri prebivajo po taboriščih, so glasovali po skupnih voliščih. Komunističnih glasov je bilo leta 1949 35.569, leta 1952 samo 30.978, leta 1956 41.016, letos pri političnih 42.751, pri letošnjih občinskih 40.304. Med vsemi strankami, kot se vidi, so demokristjani in komunisti najbolje organizirani. Volilna propaganda ima pri manj organiziranih strankah slaboten učinek.

Za zavedne demokratične Slovence je položaj v Trstu neugoden. To se pozna tudi pri vsakoletnem začetku šole. Pri slovenskih starših je veliko nepotrebne bojazljivosti, zaradi katere bodo imeli tisti otroci, ki zahajajo v italijansko šolo, prej škodo kot dobiček. Manj je to razumljivo pri volitvah, pri katerih ni nevarnosti, da bi se moglo odkriti, kdo glasuje za Slovence. Toda to postane razumljivo. Slovenski odpornosti je zadal najbolj usoden udarec komunizem, ki je uničil narodno zavednost mnogih družin in razklal prejšnje složno narodno obrambno delo.

Nadaljujejo se nakazila za sklad msgr.ja Santina

Ob priliki srebrnega jubileja mašništva tržaškega škofa msgr. Santina so Tržačani sklenili ustanoviti »sklad msgr. Santina«. Doslej so denarna nakazila dosegla že 5 milijonov, a se še vedno nadaljujejo.

Boj proti ropotu motoriziranih vozil

Od 1. avgusta do 30. septembra je boj proti ropotu motoriziranih vozil bil tako uspešen, da so se globe cestnih prekrškov podvojile. Cestna policija je v tem obdobju zabeležila 1486 prekrškov, od katerih je bilo 90 od sto prekrškov proti cestnemu redu. Oblasti upajo, da bodo tako ukrotili najdrznejše kršilce miru in cestnega reda.

Praznik sv. Sergija

Na praznik sv. Sergija dne 12. oktobra vsako leto izpostavijo v katedrali sv. Justa sulico tega svetnika. Po starodavni legendi naj bi ta sulica padla na glavni mestni trg tisti dan, ko so sv. Sergija ubili iz sovraštva do njegove vere v Rusafi v Siriji dne 7. okt. leta 303. Kraj, kjer so ga umorili, se še danes imenuje Sergiopoli v Ciliciji.

Helebarda ali sulica, še danes zelo ostra, se hrani v tržaški katedrali že 10 stoletij.

Pevski zbor v župniji sv. Antona v Hong Kongu. - To je zbor misijon. p. St. Pavlina

Maša zadušnica za sv. očeta v Gorici

Smrt sv. očeta Pija XII. je tudi v našem mestu globoko odjeknila. Zvonovi vseh mestnih cerkva so žalostno zvonili in naznanjali Goričanom, da smo izgubili enega največjih papežev v zgodovini Cerkve. V stolnici je bila v soboto zvečer veličastna pontifikalna maša za pokojnega sv. očeta Pija XII. Cerkveni stebri so bili s črnim prevlečeni, oltar brez cvetja, zastave in prapori neštetih družb, organizacij in društev s črnim žalnim trakom. Vse je govorilo o globoki, iskreni žalosti, ki jo ob smrti tolikega očeta vsi občutimo. Sv. mašo je daroval goriški nadškof msgr. Ambrosi ob asistenci stolnega kapitlja, goriške duhovščine in semeniščnikov. Sv. maši so prisostvovale goriške oblasti, razni zavodi in veliko goriških vernikov, tako da je bila cerkev polna kakor le ob največjih prilikah. Mašo »De Profundis« je izvajal stolniški pevski zbor.

Ob koncu sv. maše je imel goriški nadškof msgr. Ambrosi lep govor, v katerem je orisal svetniško osebnost sv. očeta, njegove velike zasluge za sv. Cerkev na vseh poljih, njegovo dobroto in ljubezen.

Slovenski verniki pa so se udeležili žalne sv. maše za sv. očetom naslednji dan v nedeljo 12. oktobra; daroval jo je stolni vikar č. g. dr. Humar.

Med trnjem in osatom

Vendarle enkrat!

Vsake volitve so za »Novi list« prilika, da se nekoliko bolj razgali in pokaže svojo pravo kožo. Tako je v zadnji »volilni« številki zapisal: »Mi se, kot je splošno znano, ne strinjamo s politiko voditeljev SDZ in tako imenovane Slov. kat. skupnosti.« To je zelo dragoceno priznanje, ker pove, da se dr. Besednjak, idejni voditelj in učitelj cele skupine novolistarjev, ni nikoli ujemal s politiko SDZ in Slov. katol. skupnosti, tudi takrat ne, ko je prišel iz Jugoslavije in se vrnili v vrste Slov. kršč. socialne zveze z jasnim namenom, da ji vsili svojo politiko, ki naj bi ne bila več ona, kot so jo slovenski demokrati vodili brez njega od leta 1945 dalje. Dr. Besednjak je torej vedno imel »svojo« politiko različno od ostalih katoliških Slovencev. Zakaj se je zato vrival tudi k uredništvu »Katol. glasa« in sicer z neverjetno drznostjo in stanovitnostjo polni dve leti, od 1952 do 1954?

Nedoslednost ali nerazsodnost?

Glasilo istrskih beguncev «Arena di Pola» je dne 7. okt. posvetilo uvodni članek ravnanju avstrijskih Nemcev s koroškimi Slovenci. Članek ima naslov »Un esempio dalla Carinzia«. Vsebina članka je pa ta, da imajo prav Nemci, ker so ukinili dvojezični pouk, saj je Slovencev tako malo in so vedna nevarnost za koroške meje. Torej ista miselnost kakor pri nacistih.

Toda vprašamo se: Kako more tako pisati list, ki trdi med drugim, da se bori za pravice italijanske manjšine v Jugoslaviji? Če sprejmemo neko moralno normo, ali ne velja ta za vse enako? Moralna norma članka pa je, da sme večina narediti z manjšino, kar hoče, češ da je majhna in da ogroža državne meje. Če bi to normo sprejela slovenska in hrvatska večina v Istri do ital. manjšine, kako bi pisala »Arena di Pola«? Ali morda meni, da za »Herrenvolk«, kot se imajo Nemci in Italijani, veljajo drugačne norme kot za ostale narode? Zato ne vemo, ali je takemu pisanju kriva nedoslednost ali nerazsodnost. Vsekakor je značilno, da se »Arena di Pola« znajde na isti črti z avstrijskimi nacisti.

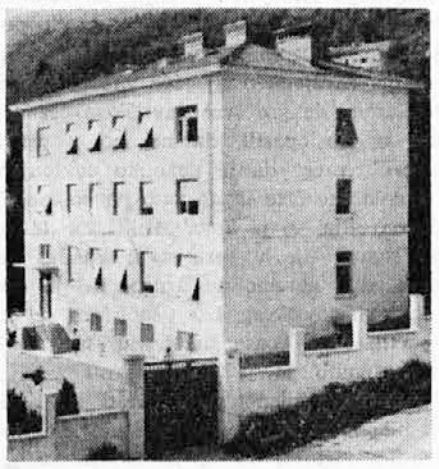

Zavod šolskih sester v Trstu

ŽENSKI KOTIČEK

Bodi obzirna do svojega moža

Ženski kotiček, kakor že ime samo pove, je namenjen predvsem ženskam. Skuša jim svetovati, prijateljsko podučiti in jim tako pomagati v njihovem čestokrat tako težkem in odgovornem poklicu žene in matere pa tudi dekleta in hčere. Vsaka ima do sama sebe in do družbe gotove dolžnosti in preko njih ne more nobena. Danes, bi se rada pomenila z vami o mučnem problemu, na katerega sem že večkrat naletela po družinah in ki je prav, da si ga tudi v našem kotičku pobliže ogledamo.

»Kakšni so ti moški!« to je za žensko uho včasih prava poslastica. In že se sproži slap, v katerem nam žene na dolgo in široko naštevajo vse »lepe in dobre lastnosti« svojih zakonskih drugov in bogve kje bi se končal, če bi jim čas dopuščal in bi ne bilo treba za »sitnega« moža skuhati kosila ali večerje.

Ni dober državljan, kdor blati svojo državo, še manj je dobra žena tista, ki svojega moža postavlja na javni trg, v zasmeh ljudem. Ona sama se s tem najbolj osmeši in ljudje takim ženam navadno ne verjamejo, nasprotno pomilovali bodo moža, češ, ubogi revež, kakšno ženo imaš.

So pa še hujši slučaji, ki tako mučno odjeknijo v naši notranjosti. Prideš na obisk, morda le poslovno. Moža poznaš, ga spoštuješ, morda je tvoj predstojnik, poznaš njegove visoke zmožnosti in plemenitost v uradnem ambientu. Pa ti začne žena, ne da bi jo ti za to vprašala, vpričo moža naštevati njegove »napake«. Zaničljivo se obregne ob njega, češ ubogi revež, tepček, ki nič ne veš, vedno jo kakšno polomiš, zakaj se ne posvetuješ s tem in tem, vedno sem ti pravila, ne zanašaj se na svoje zmožnosti, vidiš kakšen si, ker delaš po svoji glavi! Pa kaj bi vam naštevala, litanije nimajo konca. In ubogi mož, ki je v uradu energičen, splošno spoštovan in ne trpi ugovora, tu sklone glavo kot ponižen šolarček pred svojim vsevednim učiteljem. Mučno je za obiskovalca, mučno za gospodarja, žena pa se tega ne zaveda in še bolj brezobzirno udriha čez ubogega moža, ki nima poguma, da bi nastopil tako, kakor zna v uradu in v poslovnem življenju sploh.

Če si res tako vsevedna, če že naprej slutiš težke posledice, ki jih bodo imela gotova dejanja tvojega moža, tedaj povej mu to na štiri oči, skušaj mu biti svetovalka in ne zaničljiva posmehovalka, ki s svojega vzvišenega mesta, zavarovana z mislijo svoje »nepogrešljive ženske intuicije«, deliš svoje modre nauke možu, ki mnogo več ve kot ti in ki jo včasih v resnici tudi polomi, a to le zato, ker ne pozna hinavščine in ker se mu gabi vsako klečeplazenje.

Četudi si njegova žena, četudi poznaš njegove napake, moraš pred njim samim in pred drugimi še bolj paziti, da si do njega obzirna in da mu skazuješ spoštovanje, ki mu gre. Mož mora čutiti, da je glava družine, da je on gospodar in ne obratno. Morda ga ti res v marsičem nadkriljuješ, a tega mu ne smeš nikdar pokazati. Vedi, da pri takih izbruhih ti sama najbolj izgubiš na ugledu.

To pa ne velja samo za žene. So včasih tudi hčere tako »ljubeznive« do svojih staršev, včasih so to tudi navadne služkinje, še posebno če so one edine gospodinje pri hiši. V življenju se marsikaj pripeti. Spominjam se, da sem še kot mala deklica kje v kakem kotu jokala in v nemoči stiskala svoje pesti v spoznanju, da nič ne morem pomagati ljubemu stričku, ki ga je služkinja prala s celo ploho najlepših očitkov in priimkov. Vem, da sem takrat v svojem malem srčecu zasovražila tisto žensko, ker sem vedela, da dela stricu veliko krivico in da ni res, kar mu očita. Kako vse drugače bi bilo na svetu, ko bi ženska vedno pazila na svojo dostojanstvo, ko bi nikdar ne pozabila, da je njena odlika v tem, da zna biti nežna in ljubezniva, takorekoč dopolnilo možu, kakor je cvet dopolnilo stebelcu.

Lep jubilej

Na letnem kongresu zakristanov je govoril tudi graški škof Schoiswohl. Posebno je čestital zakristanom, ki so že dolga leta v službi oltarja. Prvenstvo med njimi ima gospod Zeus, ki je že 60 let zakristan v opatiji Rein.

ZAHVALA

V imenu vsega sorodstva se toplo zavhaljujeva vsem, ki so se kakorkoli spomnili naše pokojne matere

MARIJE KACIN roj. MOHORIČ

ter nam izrazili svoje sožalje.

Posebno sva hvaležna preč. g. prof. Mirku Fileju, ki je daroval sveto mašo, Slov. kat. prosvetnemu društvu v Gorici in njegovemu požrtvovalnemu pevskemu zboru za lepo petje pri sveti maši zadušnici.

Gorica, 13. oktobra 1958.

S. Mar. Ahacija Kacin
dr. Anton Kacin

vsem naprej dognane položaje in se navezalo na dane zgodovinske pogoje. Če si ogledamo zadnje tri misijonske okrožnice, se lahko prepričamo, da je v njih vloga laikata obravnavana z raztočo obsežnostjo.

PIJ XI.

Že Benedikt XV. se je v encikliki »Maximum illud« dotaknil vprašanja ženskega apostolata. Toda z »Rerum Ecclesiae« Pij XI. prvič opozori na vlogo laikata pri vzgoji katehistov, bodisi Evropejcev bodisi domačinov v misijonih. In ko razmišlja o misijonskem delu evropskih laikov, poudarja, da se mora to delo vršiti v istem duhu kot ono, ki ga vrši duhovščina. Ko zatrjuje, da katehisti ne izčrpajo vseh možnosti za dejavnost katoliških laikov v misijonih, poudari, da katoliška akcija, to se pravi sodelovanje laikov pri apostolatu Cerkve, ni bila mišljena samo za stare katoliške dežele, ampak se mora ravno tako uvesti v vse dežele, ki spadajo pod Propagando. Ob drugi priliki je poudaril, kakšen je lahko pomen znanstvenikov in tehnikov pri misijonskem delu. Končno je pokazal na nenadomestljivo vlogo v misijonskih deželah tistih posebno pripravljenih katoličanov, ki lahko dosežejo prepojitev enega celega naroda s katoliškimi načeli.

PIJ XII.: »EVANGELII PRAECONES«

Ista vprašanja obravnava Pij XII. v encikliki »Evangelii Praecones«. Ko analizira laično misijonsko dejavnost v prvih časih Cerkve in v srednjem veku, se dotakne papeška enciklika podrobno in izčrpno vseh možnosti, ki jih nudi misijonski laikat. Od katoliške akcije v pravem pomenu besede, loči enciklika poučevanje, tisk, zdravniško pomoč in socialno akcijo. Nobeno področje izmed tu omenjenih ne sme izostati iz misijonske skrbi in dejavnosti, toda, kot poudarja papež, biti morajo ta področja predvsem skrb laikov. »Skrb laikov dotične dežele, katerim se lahko pridružijo tudi tuji laiki, ki so zapustili svoje domovine, da bi priskočili na pomoč misijonarjem, poznani po svojih sposobnostih in poštenem življenju«. Tako je potrjena v končni obliki vloga laikata v misijonkih deželah, vloga, ki jo lahko formuliramo s preprostimi in kratkimi stavki vzetimi bodisi iz te enciklike kot iz drugih papeških dokumentov, ki so tej sledili.

— Katehisti danes ne zadostujejo več, misijonarji potrebujejo pomoč laikov na vseh področjih. —

— Za misijone obstoji nujna skrb, da si pridobijo aktivno pomoč laikov pri apostolatu hierarhije. —

— »Nič manjša ni nevarnost, da se te apostolske perspektive omejijo na čisto duhovno področje«. Res, da je prva naloga katoliške akcije apostolat — pravi Pij XII. —, toda nič ne preprečuje njenim članom, da se priključijo organizacijam, »katerih naloga je, ustanavljati socialne in politične smeri po naukih Cerkve«.

In tako sv. oče povprašuje celo po ustanovitvi pravih »pomožnih čet« misijonarjem, izbranih iz vseh okolij, med študenti, med delavci in rokodelci, med moškimi in ženami. Res, da enciklika ne govori o načinu, kako naj se udejstvujejo ti laiki, ampak se omejuje samo na naloge, ki so jim poverjene, toda sv. oče gotovo ne misli skrčiti sodelovanje katoliške akcije v misijonih na zgolj apostolsko delo, ki je lastno tako duhovščini kot redovnim in svetnim laikom. V določenih situacijah bodo morali člani katoliške akcije storiti kaj več in se usmeriti v socialno, civilno in politično delo.

Po svojem poslanstvu je član katoliške akcije in še bolj laični misijonar isto kot duhovnik in redovnik: Kristusov glasnik! Toda nujnost socialnih problemov, ga bo za bolj ali manj dolgo dobo odstranila od njegovega apostolskega poklica, da se bo lahko posvetil delu pri časnih ustanovah in jih usmerjal in urejal po načelih in naukih evangelija. Brez dvoma ni naloga cerkvene hierarhije ali katoliške akcije, da preoblikujejo ustanove. To nalogo so pač prisiljeni prevzeti v skrajnih slučajih, ko nimajo zanjo ustrezajoče laične pomoči, toda njihova stalna skrb bo, da si vzgojijo v doglednem času dobro pripravljene katoličane, ki bodo prevzetim nalogam v polni meri kos. V vseh slučajih bodo morali vzgojiti katoliške laike, in to predvsem domačine, za socialno in politično delo. Ko bodo tako ti prevzeli kot katoličani te svetne naloge, se bodo lahko duhovniki in katoliška akcija posvetili svojim nadnaravnim nalogam. To so nove formulacije, ki jih je misijonski laikat sprejel z velikim veseljem leta 1951.

(Konec prihodnjič)

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici